

MUZYKA KLASA VII
WYMAGANIA EDUKACYJNE

L.p.	Temat zakres treści	Wymagania podstawowe, po zajęciach uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe, po zajęciach uczeń:
STAROŻYTNOŚĆ			
1	<p>Muzyka w życiu i w mitach starożytnego świata</p> <ul style="list-style-type: none"> · Źródła wiedzy o starożytnej kulturze, w tym muzyce, · Rola muzyki w starożytnym świecie, · Sposoby muzykowania i starożytne instrumenty · Trwałość starożytnych mitów w kulturze, 	<ul style="list-style-type: none"> · umie wskazać na mapie ośrodki starożytnej kultury · zna źródła wiedzy o antycznej muzyce · zna starożytne instrumenty 	<ul style="list-style-type: none"> · umie określić rolę muzyki w starożytnym świecie
2	<p>Muzyka w starożytnej Grecji</p> <ul style="list-style-type: none"> · Kultura starożytna jako źródło inspiracji twórców późniejszych epok, 	<ul style="list-style-type: none"> · zna bohaterów greckich mitów 	<ul style="list-style-type: none"> · umie opowiedzieć wybrany przez siebie grecki mit · potrafi wymienić kompozytorów XX wieku zainspirowanych w swej twórczości greckimi mitami
ŚREDNIOWIECZE			
3	<p>Nabożne śpiewy i taneczne rytmy</p> <ul style="list-style-type: none"> · piękno brzmienia muzyki dawnej, · różnica stylu i środków muzyki religijnej i świeckiej, · analogia (wspólnota idei) stylu muzyki i innych dziedzin sztuki (głównie architektury), · funkcje muzyki w średniowieczu. 	<ul style="list-style-type: none"> · zna cechy architektury romańskiej i gotyckiej · potrafi określić cechy chorału gregoriańskiego · zna instrumenty epoki średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> · umie zaprezentować najstarsze zabytki architektury swojego regionu · umie zaimprovizować śpiew chorałowy · potrafi określić cechy średniowiecznej muzyki świeckiej · potrafi określić funkcje muzyki w średniowieczu
4	<p>Najstarsze polskie pieśni. Muzyka w średniowiecznym Krakowie</p> <ul style="list-style-type: none"> · średniowieczna kultura muzyczna w Polsce i jej pokrewieństwo z kulturą Europy Zach., · rodzaje kultury muzycznej tego okresu: kościelna, dworu królewskiego, świecka – plebejska, · najstarsze zabytki polskiej muzyki – pieśni: Gaude Mater Polonia i Bogurodzica, ich związek z ówczesną kulturą 2 chrześcijańskiej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> · wie, kim był Wincenty z Kielczy · zna Bogurodzicę · zna ośrodki ówczesnej kultury muzycznej w Polsce, a szczególnie w Krakowie 	<ul style="list-style-type: none"> · umie porównać dwie wersje Gaude Mater Polonia i uzasadnić, która podoba mu się bardziej · umie zaśpiewać fragment Bogurodzicy
5	<p>Średniowiecze ciągle żywe</p> <ul style="list-style-type: none"> · ciągłość w rozwoju kultury, · odczucie różnicy stylu muzyki dawnej i późniejszej, w tym współczesnej, · poznanie nowych utworów muzycznych, · doskonalenie śpiewu, · rozwijanie twórczej wyobraźni, · kształcenie umiejętności własnej interpretacji tekstu kultury 	<ul style="list-style-type: none"> · wie, kim byli trubadurzy 	<ul style="list-style-type: none"> · umie określić, czym jest tradycja
RENEZANS			

6	<p>Kult piękna i radości życia</p> <ul style="list-style-type: none"> ·główne cechy sztuki renesansu i rozpoznanie ich w muzyce, ·piękno renesansowej polifonii a cappella, ·rozwój polifonii: kanon, technika imitacyjna –ich słuchowe rozpoznanie, ·doskonalenie umiejętności śpiewania 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie odróżnić w architekturze styl renesansowy od gotyckiego ·wie, kim był Palestrina i Orlando di Lasso ·umie zaśpiewać w grupie kanon 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie odróżnić w muzyce styl renesansowy od średniowiecznej polifonii ·umie rozpoznać technikę imitacyjną ·potrafi zauważyć różnice w renesansowej muzyce świeckiej i religijnej ·potrafi wskazać główne cechy muzyki renesansowe
7	<p>Złoty wiek muzyki polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> ·polska kultura muzyczna epoki renesansu, jej związek z muzyką zachodnioeuropejską tego okresu, ·różnorodność polskiej muzyki renesansowej: muzyka kościelna i świecka; wybrane źródła; najważniejsi kompozytorzy, ·złoty wiek w literaturze, sztukach plastycznych, architekturze i kulturze muzycznej, ·wybrane utwory muzyczne polskiego renesansu, ·faktura polifoniczna utworów, brzmienie instrumentów używanych w renesansie, ·doskonalenie wykonawstwa muzycznego 	<ul style="list-style-type: none"> ·wie, kim był M. Gomółka i Wacław z Szamotuł i zna ich utwory ·zna instrumenty epoki renesansu ·wie, dlaczego polską kulturę tego okresu nazywamy złotym wiekiem ·umie zaśpiewać Psalm 47 Kleszczmy rękoma ·zna formy muzyki kościelnej i świeckiej 	<ul style="list-style-type: none"> ·potrafi ułożyć akompaniament do Psalmu 47
8	<p>Taniec renesansowy</p> <ul style="list-style-type: none"> ·wybrane utwory muzyczne polskiego renesansu, 	<ul style="list-style-type: none"> ·potrafi po wysłuchaniu scharakteryzować taniec renesansowy 	<ul style="list-style-type: none"> ·potrafi zaimprovizować taniec renesansowy
9	<p>Renesansowy teatr muzyczny i barokowa opera</p> <ul style="list-style-type: none"> ·zainteresowanie ludzi renesansu teatrem greckim, nowy kierunek muzyczny –monodia (narodziny homofonii), ·idea dramatu muzycznego – Znaczenie słowa i roli muzyki, ·rozwój opery, jako dzieła muzyczno-teatralnego, ·związek muzyki ze słowem, rola melodii i akompaniamentu, brzmienie instrumentów, zespołów, sztuka wokalna (belcanto) i brzmienie różnych rodzajów głosów ludzkich 	<ul style="list-style-type: none"> ·wie, co to jest monodia akompaniowana, aria, recytatyw, chór ·wie, co to jest belcanto ·zna rodzaje głosów ludzkich i umie je rozróżnić słuchowo ·potrafi wypowiedzieć podany tekst z różnorodną ekspresją 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie odróżnić monodię akompaniowaną od polifonii ·umie odróżnić arię, recytatyw i chór ·potrafi zaimprovizować melodię do zrytmizowanego tekstu
BAROK			
10	<p>Przepych i kunszt –sztuka baroku</p> <ul style="list-style-type: none"> ·estetyczne walory sztuki baroku, ·różnorodne gatunki i formy muzyki baroku, ·postać Johanna Sebastiana Bacha, ·fuga 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie rozpoznać barok w architekturze ·zna cechy muzyki barokowej ·wie, kim był J. S. Bach ·zna budowę fugi 	<ul style="list-style-type: none"> ·potrafi określić Bacha jako człowieka i artystę ·potrafi wskazać w słuchanej fudze pojawianie się kolejnych wejść tematu
11	<p>G. F. Haendel-życie i twórczość.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·działalność G.F. Händla 	<ul style="list-style-type: none"> ·wie, kim był G. F. Händel 	<ul style="list-style-type: none"> ·zna sylwetkę Händla jako artysty i człowieka ·potrafi określić styl Händla i Bacha

12	Opera barokowa. ·wybrane fragmenty muzyczne „Juliusza Cezara” G.F. Händla	· zna definicję opery ·potrafi wymienić rodzaje głosów ludzkich ·wie czym jest uwertura	·słuchowo rozpoznaje rodzaje głosów
13 14	Wielkie formy, wielkie emocje. ·wielkie formy muzyki baroku –oratorium, msza (we fragmentach); pasja, obsada, środki, funkcje, ·muzyka jako symboliczny wyraz wzniosłych treści religijnych	·wie, co to jest oratorium, pasja, msza	·umie uzasadnić, na czym polega piękno arcydzieł Bacha i Händla
15	Antonio Vivaldi -twórca koncertów barokowych. ·działalność A.Vivaldiego ·wielkie formy muzyki baroku - koncert: obsada, środki, funkcje,	·zna budowę koncertu solowego ·wie, kim był A. Vivaldi ·potrafi słuchowo określić rodzaj koncertu	·potrafi określić styl Händla, Vivaldiego
16	Taneczne rytmy. ·nurt dworskiej muzyki – tanecznej w XVII i XVIII wieku oraz końcowych lat tego okresu (klawesyniści), ·tańce tego okresu, forma suity, ·różnica między tańcem użytkowym, ludowym a jego stylizacją, ·nauka utworu instrumentalnego	·zna brzmienie zespołu smyczkowego ·umie zagrać na instrumencie perkusyjnym rytm sarabandy ·wie, co to jest suita	·potrafi ułożyć własny rytm wzbogacający rytm sarabandy ·zna tańce wchodzące w skład suity i ich charakter
17	Polska kultura muzyczna w epoce baroku. ·kultura muzyczna w Polsce w okresie baroku, jej najważniejsze funkcje, formy, kompozytorzy, ośrodki, ·piosenki z tamtej epoki, ·różne style polskiej muzyki epoki baroku.	·umie zaśpiewać ówczesne piosenki myśliwskie ·zna polskich kompozytorów epoki baroku ·zna ówczesne ośrodki kultury muzycznej w Polsce	·potrafi wymienić rodzaje i funkcje muzyki barokowej w Polsce
KLASYCYZM			
18	Klasyczne piękno formy. ·allegro sonatowe, ·środki artystyczne stosowane przez kompozytorów ·dyscyplina formy w dziełach wielkich twórców a wyrażanie idei społecznych i osobistych uczuć, ·formy i styl muzyki klasycznej oraz różnorodność i głębia wyrażanych w niej nastrojów.	·zna skład orkiestry symfonicznej i ustawienie instrumentów na estradzie ·zna budowę cyklu sonatowego ·potrafi omówić formę allegra sonatowego ·rozróżnia I i II temat allegra sonatowego w słuchanym utworze	·potrafi uzasadnić, że w muzyce klasycznej odzwierciedlone są ideały i uczucia ·umie wskazać motywy I i II tematu w przetworzeniu oraz początek repryzy ·potrafi określić, jakimi środkami muzycznymi kompozytor uzyskuje kontrast w muzyce
19	Ojciec symfonii - Joseph Haydn. ·życie i twórczość J. Haydna, ·wybrane utwory J Haydna	·zna sylwetkę Haydna, ·umie wymienić najważniejsze dzieła tego kompozytora ·umie rozpoznać fragment II części Symfonii z uderzeniem w kocioł	·umie rozpoznać budowę utworu (wariacje, fuga)
20	Geniusz Muzyczny -Wolfgang Amadeusz Mozart. ·życie i twórczość W. A Mozarta,	·wie, kim był Mozart ·umie wymienić najważniejsze dzieła tego kompozytora	

21	Muzyka W. A. Mozarta. ·wybrane utwory W.A. Mozarta	·umie rozpoznać fragmenty: Requiem, Arii Królowej Nocy ·umie rozpoznać styl klasyczny w muzyce	·zna treść opery Czarodziejski flet Mozarta
22	Idealy i uczucia w klasycznym porządku. ·życie i twórczość L van Beethovena, ·wybrane utwory L van Beethovena	·zna sylwetkę Beethovena ·umie wymienić najważniejsze dzieła tego Kompozytora ·umie rozpoznać fragmenty: V Symfonii, Sonaty księżycowej, Dla Elizy	·umie określić różnorodność i kontrastowość wyrazu słuchanych utworów Beethovena
23	Muzyka polska końca XVIII wieku i przełomu wieku XVIII-XIX ·charakter polskiej muzyki w omawianym okresie, jej powiązania z muzyką klasyków wiedeńskich, jej cechy narodowe i funkcje społeczne, ·sylwetki kompozytorów: Józefa Elsnera i Karola Kurpińskiego, ·piosenka „Już miesiąc zeszedł”, · polonez „Pożegnanie Ojczyzny” M. K. Ogińskiego	·wie o polskim stylu narodowym i jego cechach ·wie, kim był J. Elsner i K. Kurpiński ·rozpoznaje utwór „Pożegnanie Ojczyzny” Ogińskiego ·umie zaśpiewać sielankę Już miesiąc zeszedł	·potrafi rozpoznać zmiany wariacyjne tematu w Fantazji polskiej Chopina oraz jego występowanie (w różnych rejestrach, w partii fortepianu lub orkiestry
ROMANTYZM			
24	Muzyka mową uczuć. ·cechy muzyki romantycznej – subiektywizm (muzyka – wyrazem uczuć) oraz programowość, ·nowe formy: miniatura wokalna–pieśń i programowa muzyka symfoniczna, ·wybitne dzieło Orkiestrowe H. Berlioza Symfonia fantastyczna,	·zna cechy romantyzmu (fantastyka, baśniowość, wyrażanie osobistych uczuć) ·wie, kim był H. Berlioz ·zna treść Symfonii fantastycznej	·potrafi odpowiedzieć czy muzyka cz. II Symfonii fantastycznej –Na balu–zgodna jest z tytułem utworu, czy nie
25	Baśniowość i fantastyka ·świat baśni, legend i mitów w twórczości kompozytorów epoki romantyzmu, ·środki muzyczne oddające klimat świata fantazji, ·utwory o tematyce baśniowej,	·zna nazwiska kompozytorów epoki romantyzmu tworzących muzykę zainspirowaną fantastyką ·zna utwory romantyczne o tematyce baśniowe	·potrafi wskazać środki artystyczne do stworzenia nastroju grozy lub baśni owości ·umie słowem, ruchem lub formą plastyczną wyrazić treść baśni muzycznej
26	U źródeł - folklor polski. ·istota i funkcja folkloru w kulturze, ·charakterystyczne cechy poznanych polskich pieśni i tańców ludowych, ·bogactwo polskiego folkloru (muzyka, przyśpiewki, pieśni, instrumenty, kapele, stroje), ·sylwetka Oskara Kolberga – polskiego etnografa, ·muzyczne regiony Polski, ·poznanie terminów związanych z folklorem polskim,	·zna terminy: folklor, etnograf, etnografia, skansen, wianek, czepiec, chmiel ·wie, kim był Oskar Kolberg ·potrafi wymienić obrzędy i zwyczaje ludowe ·zna nazwy polskich tańców ludowych	·umie wskazać regiony Polski i przyporządkować im tańce ludowe ·potrafi zaimprovizować przyśpiewkę z tekstem ludowym

27	<p>Pieśń- forma charakterystyczna dla epoki romantyzmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·związek muzyki z poezją – na przykładzie pieśni F.Schuberta Król olch ·sylwetka Franza Schuberta, , ·pieśń Pierwsza róża (Felix Mendelssohn-Bartholdy), · 	<ul style="list-style-type: none"> ·wie, kim był F. Schubert ·zna treść ballady Król olch 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie wyrecytować fragment ballady Król olch z własną interpretacją i rytmem
28	<p>Chopin o sobie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·okres młodości kompozytora –(Warszawa, Wiedeń), ·rola folkloru, jako źródła inspiracji w twórczości Chopina ·dokumenty z epoki (listy, recenzje) jako przekaz wiedzy i możliwości bliższego obcowania z postacią kompozytora, ·postać Chopina jako twórcy narodowego stylu w muzyce i modelu patriotycznej postawy · 	<ul style="list-style-type: none"> ·wie, kim był F. Chopin ·zna najważniejsze fakty z życia kompozytora ·umie wymienić kilka utworów Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie przedstawić w sposób aktorski, emocjonalny fragment listu Chopina ·umie rozpoznać, na rytmie jakich tańców Chopin oparł Mazurki D-dur i B-dur ·potrafi bezbłędnie wypełnić arkusz wiedzy o Chopinie ·potrafi uzasadnić fakt, że Chopin był pierwszym w Europie twórcą narodowego stylu w muzyce
NOWE DROGI MUZYKI			
29	<p>Muzyka łatwiej piękna.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·czym jest i jaką rolę pełni piosenka, ·doskonalenie śpiewu i interpretacji piosenki, ·najwybitniejsi polscy Piosenkarze minionych dziesięcioleci, którzy mają poczesne miejsce w historii polskiej piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie zaśpiewać wybraną przez siebie piosenkę ·umie wymienić najświetniejszych polskich piosenkarzy ·potrafi podać tytuły słynnych przebojów 	<ul style="list-style-type: none"> ·umie uzasadnić, która ze słuchanych piosenek jest mu najbliższa ·umie w sposób artystyczny zinterpretować piosenkę Wsiąść do pociągu
30	<p>Muzyka filmowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·rola muzyki w filmie, ·związki obrazu z muzyką budujące swoiste wartości artystyczne, ·film jako sztuka integrująca obraz –dźwięk, ruch, narracje treści 	<ul style="list-style-type: none"> ·zna przykłady polskiej muzyki filmowej ·zna kompozytorów – twórców muzyki filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> ·zna historię muzyki filmowej ·wie, jakie role może pełnić muzyka w filmie ·potrafi wyobrazić sobie i opisać scenę filmową towarzyszącą danej muzyce
31 32	<p>W krainie jazzu i rocka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·improwizacja w jazzie jako istota muzyki tego gatunku, ·skład zespołu jazzowego, ·znaczenie rytmów synkopowanych w jazzie, ·sylwetki najsłynniejszych jazzmanów polskich i zagranicznych ·wybrane przez uczniów zespoły rockowe, ·podstawowe terminy związane z jazzem, rockiem i ich nurtami 	<ul style="list-style-type: none"> ·zna terminy: jazz, ragtime, swing, work songs, negro spirituals, blues, rock ·zna najwybitniejsze postacie jazzu ·umie wymienić znane zespoły rockowe (polskie i zagraniczne) i ich liderów ·potrafi zaprezentować swój ulubiony zespół rockowy 	<ul style="list-style-type: none"> ·potrafi określić i uzasadnić charakter muzyki G. Gershwina ·orientuje się w różnych nurtach i zjawiskach muzyki rockowej ·umie uzasadnić swoje preferencje i upodobania muzyczne w dziedzinie rocka